

ТАҚРИЗИ

**роҳбари илмӣ ба диссертатсияи Раҷабалиева Шаҳло Раҷабалиевна дар
мавзуи «Хусусиятҳои ғоявӣ, жанрӣ ва бадеии ашъори Муҳаммад Ғоиб»
барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои филологӣ, аз рӯйи
иختисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ**

Мубрамии мавзуи диссертатсия аз таҳқиқи хусусиятҳои ғоявӣ, жанрӣ ва бадеии ашъори Муҳаммад Ғоиб ҳамчун воситаи ифодакунандаи афкори андешаи муаллиф ва таъсири бадеии он аз дидгоҳи адабиётшиносии тоҷик иборат мебошад. Маҳз дар шароити рушди назарияи адабӣ ва нӣз ба шарҳу тавзеҳи ҷанбаҳои мухталифи осори классикию муосир, бавижа, бо назардошти ашъори гуногунпаҳлуи Муҳаммад Ғоиб, пажӯиши манзургардида дорои аҳаммияти махсус мебошад. Муаллифи диссертатсия нишон додааст, ки хусусиятҳои ғоявӣ ва жанрии ашъори шоир на танҳо баёнгари муҳиммияти мазмуну мундариҷа, балки ифодагари тафаккур ва назару эҳсосоти фарогири шоир низ маҳсуб меёбанд.

Раҷабалиева Шаҳло Раҷабалиевна соли 2008 факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро бо ихтисоси забон ва адабиёти тоҷик хатм намуда, аз соли 2022 унвонҷӯи кафедраи назария ва таърихи адабиёти Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода, аз рӯйи ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ ба ҳисоб меравад.

Фаъолияти кории ӯ аз омӯзгори забон ва адабиёти тоҷики мактаб-интернати №4 дар ноҳияи Синои шаҳри Душанбе оғоз гардида, баъдан, ба сифати лаборанти шуъбаи фолклори Институти забон ва адабиёти ба номи Рӯдакии АМИТ, муҳаррири муассисаи давлатии МД ТВ «Сафина», минбаъд дар вазифаҳои мутахассиси шуъбаи таҳлил ва иттилоот, мудири шуъбаи кор бо ҷавонон ва айнаи замон ба ҳайси мудири шуъбаи таҳлил ва иттилооти Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода идома ёфта истодааст.

Диссертатсия аз муқаддима, 3 боб, 11 фасл, хулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқ ва рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат аст.

Дар муқаддима мубрамии мавзуи таҳқиқи диссертатсионӣ асоснок карда шуда, дараҷаи омӯзиши масъалаи илмӣ арзёбӣ гардида, объект ва

мавзуи таҳқиқ, ҳадаф ва вазифаҳои он, асосҳои назарӣ ва методологӣ, наwgониҳои илмӣ, аҳаммияти назариявӣ ва амалии он муайян карда шудааст.

Боби аввали диссертатсия «Муҳаммад Ғоиб ва ҷойгоҳи шеърӣ ӯ дар адабиёти муосири тоҷик» ном дошта, аз се фасл иборат аст ва дар он марҳилаҳои ташаккули шахсияти адабии шоир, вежагиҳои мухтавои ашъори шоир, бозтоби бадеии симоҳои таърихӣ ва адабию фарҳангӣ дар шеърӣ шоир, ки дар адабиёти бадеӣ ҷойи асосиро ишғол мекунад, мавриди баррасӣ қарор гирифтааст.

Боби дуюм диссертатсия «Хусусиятҳои жанрии ашъори Муҳаммад Ғоиб» унвон дошта, дорои шаш фасл аст. Диссертант дар ин боб дар хусуси мавқеи жанри ғазал, рубоӣ, дубайтӣ, шеърӣ озод ва шеърӣ бачагона дар ашъори шоир баҳс менамояд. Муаллиф кушидааст, ки наwgониҳои шоирро дар эҷоди жанрҳои суннатӣ ва ғайрисуннатӣ дар адабиёти классикии форсу тоҷик таҳқиқ намояд.

Боби сеюм «Ҷанбаҳои адабӣ ва ҳунарии ашъори Муҳаммад Ғоиб» унвон дорад. Ин боб аз се фасл иборат аст. Унвонҷӯ қорбурди анвои санъатҳои бадеиро дар шеърӣ шоир таҳқиқ намуда, такомули ҳунари шоирро дар заминаи таҷрибаҳои ӯ арзёбӣ намудааст.

Диссертатсияи Раҷабалиева Шахло Раҷабалиевна ба ихтисоси илмии интиҳобнамудаи муаллиф мувофиқат менамояд. Мавзуи диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ ва мухтавои он ба тартиби муқарраршудаи таълифи диссертатсия барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ мутобиқат менамояд.

Нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда ва натиҷаҳои диссертатсия илман асоснок буда, бо ҳулосаҳои муҳиму далелнок мустаҳкам гардидаанд.

Диссертант аз рӯи мавзуи таҳқиқаш дар маҷмуъ 8 мақолаи илмӣ ба нашр расонидааст, ки аз онҳо 5 ададаш дар саҳифаҳои маҷаллаҳои илмии тақризшавандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон интишор ёфтаанд, ки аз ҷониби Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта шудаанд.

Ҳулоса, диссертатсияи Раҷабалиева Шахло Раҷабалиевна дар мавзуи «Хусусиятҳои ғоявӣ, жанрӣ ва бадеии ашъори Муҳаммад Ғоиб» ба талаботи “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

аз 30 июни соли 2021 №267) ва Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсия ва автореферати диссертатсия (қарори Раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 марти соли 2021, №3) ҷавобгӯ буда, барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ, аз рӯйи ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ барои ҳимоя пешниҳод карда мешавад.

Роҳбари илмӣ:

доктори илмҳои филологӣ,
профессори кафедраи назария ва
таърихи адабиёти Донишгоҳи
байналмилалӣ забонҳои хориҷии
Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода

Салими Хатлонӣ

“ 14 ” август соли 2025.

Нишонӣ: 734064, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
шаҳри Душанбе, ноҳияи Сино,
кӯчаи Муҳаммадиев 36, х. 21.
Телефон: (+992) 88 300 11 54.
E-mail: s_khatloni@mail.ru

Имзои Салими Хатлониро тасдиқ мекунам.

сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси

ДБЗХТ ба номи Сотим Улуғзода

Юсупова Б. Ғ.

Нишонӣ: 734019, Ҷумҳурии Тоҷикистон,

ш. Душанбе, ноҳияи Сино,

кӯчаи Муҳаммадиев, 17/6.

Тел.: 372325000; факс: +992 372325003; сомона: www.dbz.tj

“ 14 ” август соли 2025.